

**Henrik Wergeland som tema i undervisningen
i norsk for døve og sterkt tunghørte
- vg 2, studieforberedende utdanningsprogram-**

Introduksjon

Dette bidraget er ment som en slags idébank for lærere, et supplement i en hektisk hverdag der ideer kan være til støtte. Elevgrunnlaget for dette temaet defineres på forhånd av den enkelte lærer i form av tavleundervisning, forelesning, individuelt arbeid eller prosjektorientert arbeid i grupper. Metodiske og organisatoriske muligheter til å introdusere elever for Henrik Wergeland som tema er ubegrenset!

For å bidra til en idébank som kan fungere for lærere flest, har jeg valgt å tenke bredt, fra faktaoppgaver til større, reflekterende oppgaver, samt nivådelte oppgaver. Det er fullt ut mulig å bruke disse oppgavene slik som de står oppført, eller å justere disse etter elevgrupper og undervisningsprogresjon i faget. Kombinasjoner er også et annet alternativ. De fem grunnleggende ferdighetene er flettet inn i de ulike oppgavene, det er lagt mest vekt på ferdighetene i muntlighet, lesing og skriving. Oppgavene kan løses og gjennomføres individuelt, parvis, i grupper eller med hele elevgruppen.

Lykke til!

Oslo februar 2009

Charlotte Helene Agerúp

Faktaoppgaver

- 1) Skriv en forfatterpresentasjon av Henrik Wergeland. Det er viktig at du har med en bredde som representerer hans forfatterskap og språklige og politiske engasjement.
- 2) Hva vet du om den litteraturhistoriske perioden Henrik Wergeland tilhørte? Skriv minst tre stikkord om hvordan det norske, europeiske og internasjonale verdensbildet var mens han levde.
- 3) Lag en biografisk tidslinje over Henrik Wergelands liv og forfatterskap. Marker tydelig der det skjer et skifte i hans forfatterskap. Plasser de utvalgte diktene som Teater Manu har i CD'n på tidslinjen.
- 4) Hvilke sjangre skrev Henrik Wergeland i? Gi eksempler.
- 5) Hva betydde Henrik Wergeland for den norske språkutviklingen? Hvilke tanker hadde han om det norske språket?
- 6) Henrik Wergeland vokste opp på Eidsvoll da den norske grunnloven ble laget. Hva har denne oppveksten betydd for ham i forhold til hans engasjement i forhold til norsk litteratur og norsk språkutvikling?

Tankekart

Lag et tankekart om Henrik Wergeland.

Refleksjonsoppgaver

- 1) Jobb to og to der dere sammenlikner forfatterpresentasjonene av Henrik Wergeland. Hva er felles og hva er ulikt? Diskuter med hverandre hvordan dere valgte deres måte å skrive forfatterpresentasjonen på, og hvorfor dere gjorde det på denne måten.
- 2) Henrik Wergeland regnes ikke som en av de "fire store" i norsk litteraturhistorie. Hva kan være årsakene til dette, tror du?
- 3) Henrik Wergeland, Ivar Aasen og Knud Knudsen er noen av de sterkeste språkforkjemperne i norsk språkhistorie. Drøft likheter og ulikheter i språkengasjementet deres.

- 4) Henrik Wergeland var en engasjert forkjemper i flere politiske spørsmål. Gi eksempler på disse spørsmålene. Plukk ut tre aktuelle samfunnssaker du tror han ville vært opptatt av i dag. Begrunn dine vurderinger.
- 5) Hva kan du finne ut om Henrik Wergelands engasjement i forhold til;
- Menneskesyn
 - Kjærlighet
 - Livet og døden
 - Norge
- 6) Drøft viktigheten av sammenhengen mellom sjangerkunnskaper og analyse av dikt.
- 7) Hvilke spørsmål mener du er viktig å stille for å tolke diktet "Meg selv"?
- 8) Henrik Wergeland var blant annet opptatt av livet og døden. Finn et par dikt skrevet av forfatteren som tar opp dette som tema. Sammenlikn disse diktene i forhold til oppbygning, bruk av virkemidler og hvordan tematikken blir presentert.
- 9) Diktet "Til min gyldenlakk" er et av de mest sentrale diktene til Henrik Wergeland. Hva handler diktet om? Hvor i diktet får du bekreftet dine tolkninger? Hva mener du er temaet i diktet? Hvilke virkemidler mener du blir brukt i dette diktet?
- 10) Sammenlikn diktet "Til min gyldenlakk" og "Jøden og Jødinden" der du ser på tema, budskap, oppbygning og bruk av virkemidler.
- 11) Skriv et essay der du bruker diktet "Meg selv" som grunnlag for inspirasjon.
- 12) Skriv en chatte-dialog mellom deg og Henrik Wergeland der du forholder deg til de samfunnspolitiske temaene han engasjerte seg i. Tydeliggjør også de språklige forskjellene hos dere to. Hva viser disse språkforskjellene deg?

Fordypningsoppgaver

- 1) Jobb to og to sammen der dere ser gjennom de utvalgte diktene til Teater Manu. Hva er temaene i diktene, og hvilke virkemidler er brukt? Er det mulig å samle tematikken fra alle diktene til et felles, overordnet tema? Begrunn svaret.
- 2) Skriv en tekst om et møte mellom Henrik Wergeland og Johan Sebastian Welhaven der de tar opp ulike temaer. Teksten kan for eksempel være en artikkel. Bruk gjerne intervjuet med Henrik Wergeland som Odd-Inge Schröder har skrevet.
- 3) Lag en skjematisk fremstilling av Henrik Wergeland og Johan Sebastian Welhaven der du også får frem likhetene hos de to.
- 4) Bruk den skriftlige forfatterpresentasjonen du skrev i faktaoppgaven som utgangspunkt i en fremføring. Du skal kunne fremføre uten å være avhengig av manus.
- 5) Lag en tegneserie (med minst åtte ruter) om Henrik Wergeland. Tenk over hvilken synsvinkel du bruker i tegneserien. Hva må du være bevisst på når du lager tegneserieruter?
- 6) Skriv et essay der du bruker Henrik Wergeland som utgangspunkt.

Nivådelte oppgaver

- 1) Finn et bilde av Henrik Wergeland.
- 2) Hvem var Henrik Wergeland?
- 3) Når ble han født? Når døde han? Hvor gammel var han da han døde?
- 4) Hvor er hans fødested?
- 5) Hvor vokste han opp?
- 6) Hva studerte han?
- 7) Hva slags jobb hadde han før han ble forfatter?
- 8) Hvorfor fikk han ikke lov til å jobbe som prest?
- 9) Hva skrev Henrik Wergeland?
- 10) Skriv en fortelling om Henrik Wergeland.
- 11) Gi eksempler på tre temaer Henrik Wergeland var interessert i.
- 12) Skriv en fritekst om Henrik Wergeland der du velger å gå i dybden i et tema han engasjerte seg i.
- 13) Drøft "med" Henrik Wergeland om ulike samfunnsaktuelle spørsmål der du refererer til konkrete samfunnshendelser i Norge som i verden.
- 14) Beskriv Henrik Wergelands lyriske forfatterskap som fikk plass i romantikken i Norge og i Europa.

Kontakt Teater Manu

www.teatermanu.no | info@teatermanu.no | tlf 23 40 74 00 | teksttlf 23 40 74 15